

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

**Вирішення проблеми NPL в банківській системі
України**

Катерина Рожкова

22 вересня 2017р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

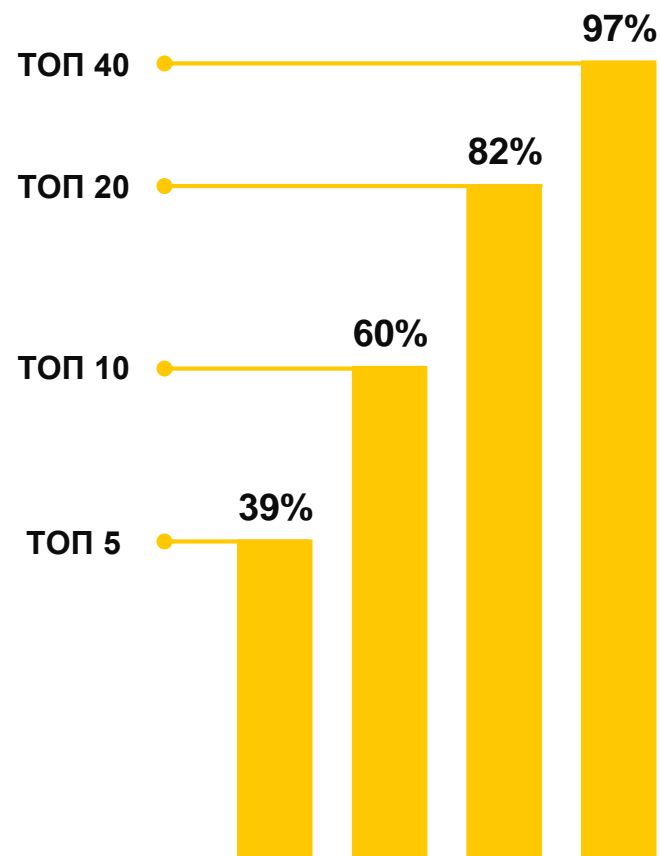
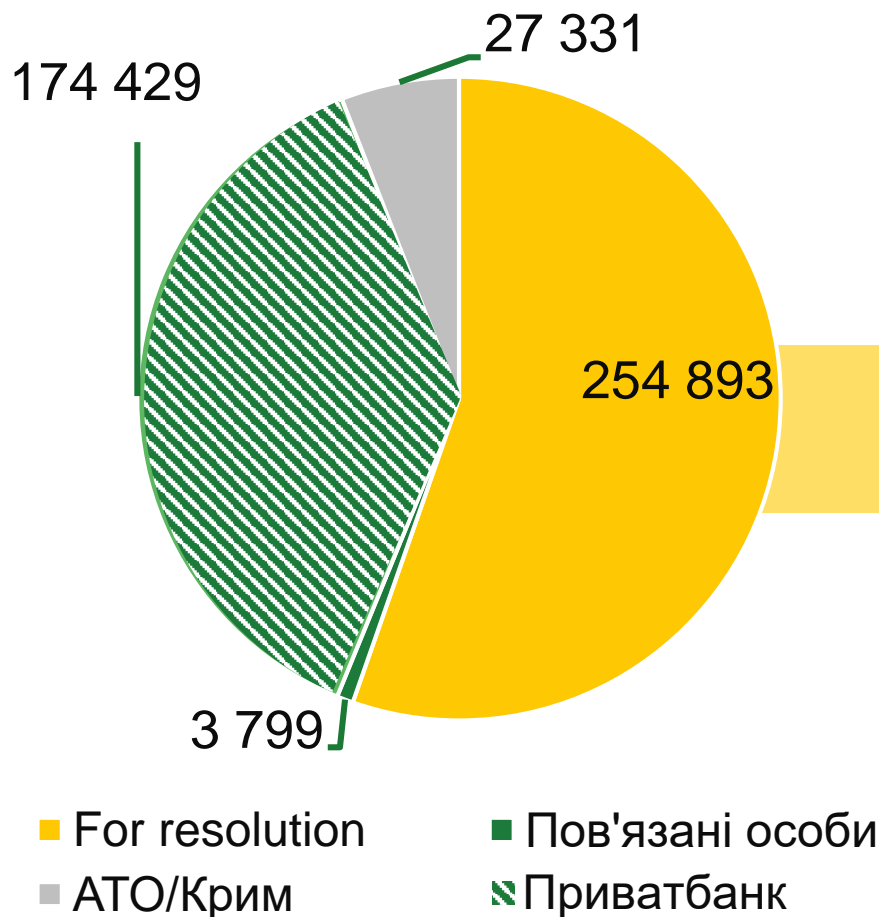
NPL корпоративного портфеля банків

NPL корпоративного портфеля банків,

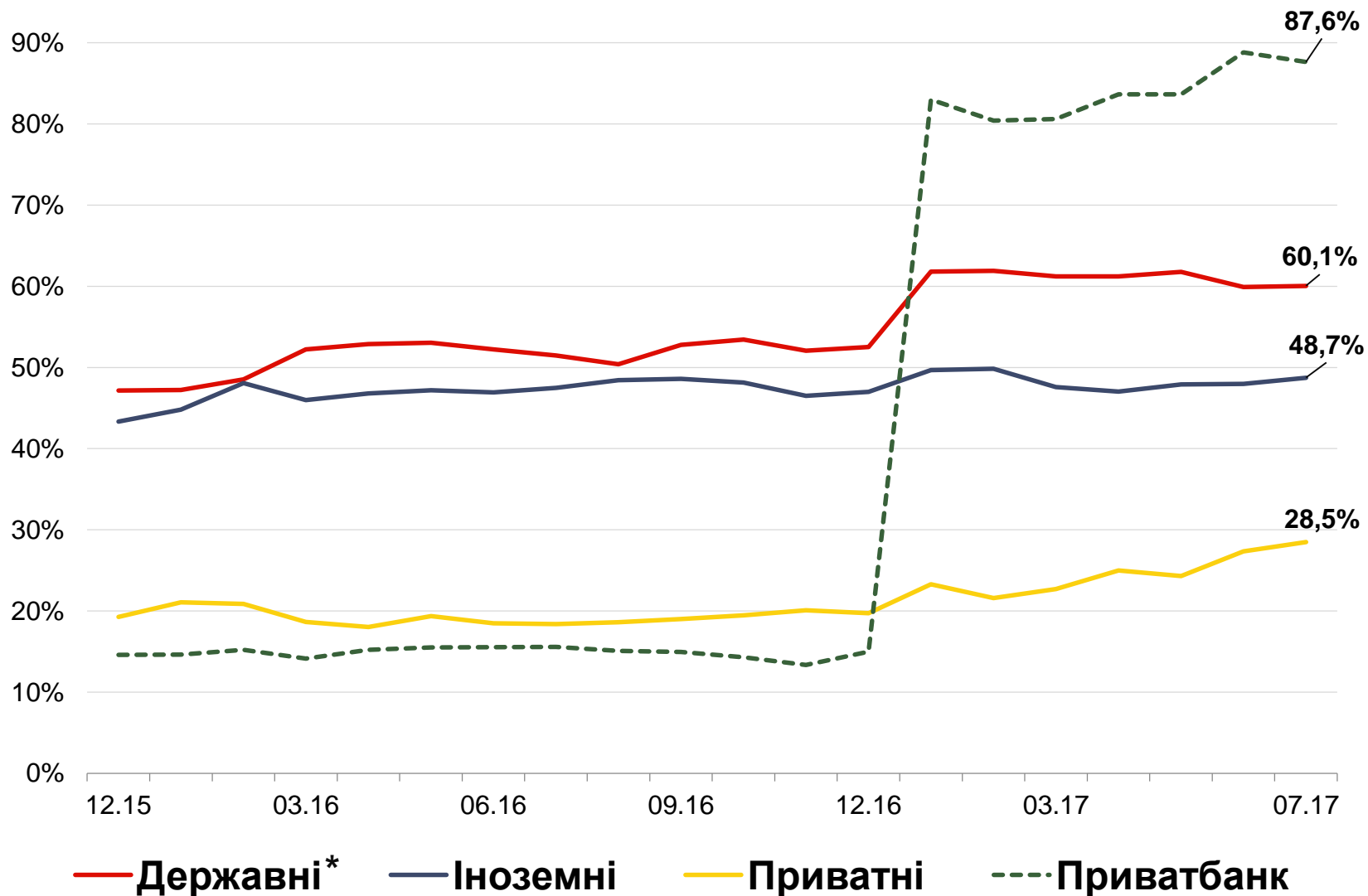
млн.грн

Концентрація груп боржників,

for resolution

Рівень NPL значно зріс за рахунок поступового визнання банками реальної якості кредитного портфелю

*без Приватбанку

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

NPLs for resolution: приклади оцінки позичальника банками

	EAD, млн.грн	Резерв*	Кредитний ризик**	
1 Позичальник 1	Банк 1	4 604	78%	100%
	Банк 2	1 578	95%	100%
	Банк 3	980	31%	35%
	Банк 4	783	96%	100%
	Банк 5	752	100%	95%
	Банк 6	467	91%	100%
	Банк 7	258	100%	95%
	Банк 8	210	64%	100%
	Банк 9	53	100%	100%
	Всього	9 683	80%	93%
2 Позичальник 2	Банк 10	6 896	85%	81%
	Банк 11	1 867	95%	80%
	Банк 12	548	36%	31%
	Банк 13	127	2%	1%
	Банк 14	98	100%	100%
	Всього	9 537	83%	72%

*Розмір резерву, сформованого відповідно до даних статистичної звітності станом на 01.05.2017р.

** Кредитний ризик відповідно до 351 Постанови станом на 01.05.2017р.

***Як назви боржників, так і назви банків - зашифровані випадковими літерами та цифрами, відповідно

Необхідні кроки для вирішення проблеми NPL

Захист прав кредиторів – прийняття відповідних законодавчих актів

Вирішення податкових проблем при роботі з проблемними активами

Створення правового поля для вторинного ринку кредитів в Україні

Створення сприятливих умов для реструктуризації проблемних активів (як для кредиторів, так і для боржників)

Перешкоди при вирішенні проблеми NPL у банківській системі

1 Законодавче врегулювання

- Відсутність чітких норм для регулювання діяльності компаній з управління заборгованістю
- Недосконалість законодавства щодо операцій з продажу NPL, в т.ч. з дисконтом
- Недосконале врегулювання операцій факторингу

2 Захист прав кредиторів

- Реформа судової системи
- Запровадження механізму доступу банків до інформації з бюро кредитних історій/реєстрів ДФС
- Вдосконалення процедури банкрутства
- Запровадження ефективної виконавчої служби

4 Податкові наслідки

- Списання кредитів
- Передача кредитних прав третій стороні та забезпечення права викупу заставленого майна (в т.ч. з дисконтом)
- Витрати на резервування враховуються в базі оподаткування податком на прибуток лише в межах ліміту 25% покриття сукупними резервами.

3.1 Оцінка вартості активів

Необхідне ефективне регулювання та ліцензування діяльності оцінювачів

3.2 Вторинний ринок NPL

Перешкоди для розвитку ринку NPL:

- Висока розбіжність попиту/пропозиції
- Відсутність чітко визначених правил діяльності у сфері NPL для профільних компаній

Врегулювання проблеми NPL – це системне рішення для всього ринку зі створенням необхідного правового поля

Модель ARC* відповідно до чинної редакції проекту закону «Про діяльність з управління заборгованістю»

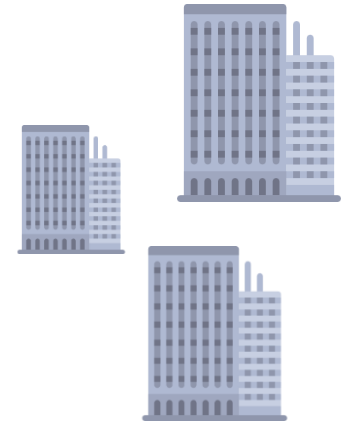
НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Взаємодія банків та компаній з управління заборгованістю по проблемним активам

Банки

Компанії з
управління
заборгованістю

1. Визнання активу як non-performing
2. Прийняття рішення щодо залучення ARC для роботи з проблемним активом
3. Підписання NDA з компанією по управлінню заборгованістю та розкриття інформації про проблемний актив такої компанії

4. Оцінка платоспроможності позичальника та якості забезпечення. Залучення інших кредиторів.
5. Розробка пропозиції щодо можливих варіантів роботи з позичальником
6. Надання пропозицій по роботі з проблемним активом

7. Прийняття рішення щодо найбільш прийняттого механізму по роботі з проблемним активом

8. Робота з активом

Реструктуризація боргу, або

Продаж на користь ARC

Купівля та подальша робота з активом:

- Опрацювання з боржником можливих способів погашення заборгованості
- Реструктуризація заборгованості
- Інвестування в активи боржника; та/або
- Участь у процедурі фінансової реструктуризації

Усунення податкових перешкод при роботі з NPL (дослідження Світового Банку)

1 Неоднозначні трактування Податкового кодексу з боку ДФС

- #1 – єдина методика розрахунку ліміту в 25%
- #2 – використання сум перевищення ліміту в 25%
- #3 – продаж боргу/відступлення прав вимог: єдине трактування
- #4 – єдине трактування невідворотності втрат та 360+
- #5 – прощення боргу: трактування щодо належного повідомлення боржника
- #6 – єдине визначення понять списання активу та прощення боргу

Необхідні публічні роз'яснення податкового законодавства Міністерством фінансів

2 Необхідні законодавчі зміни

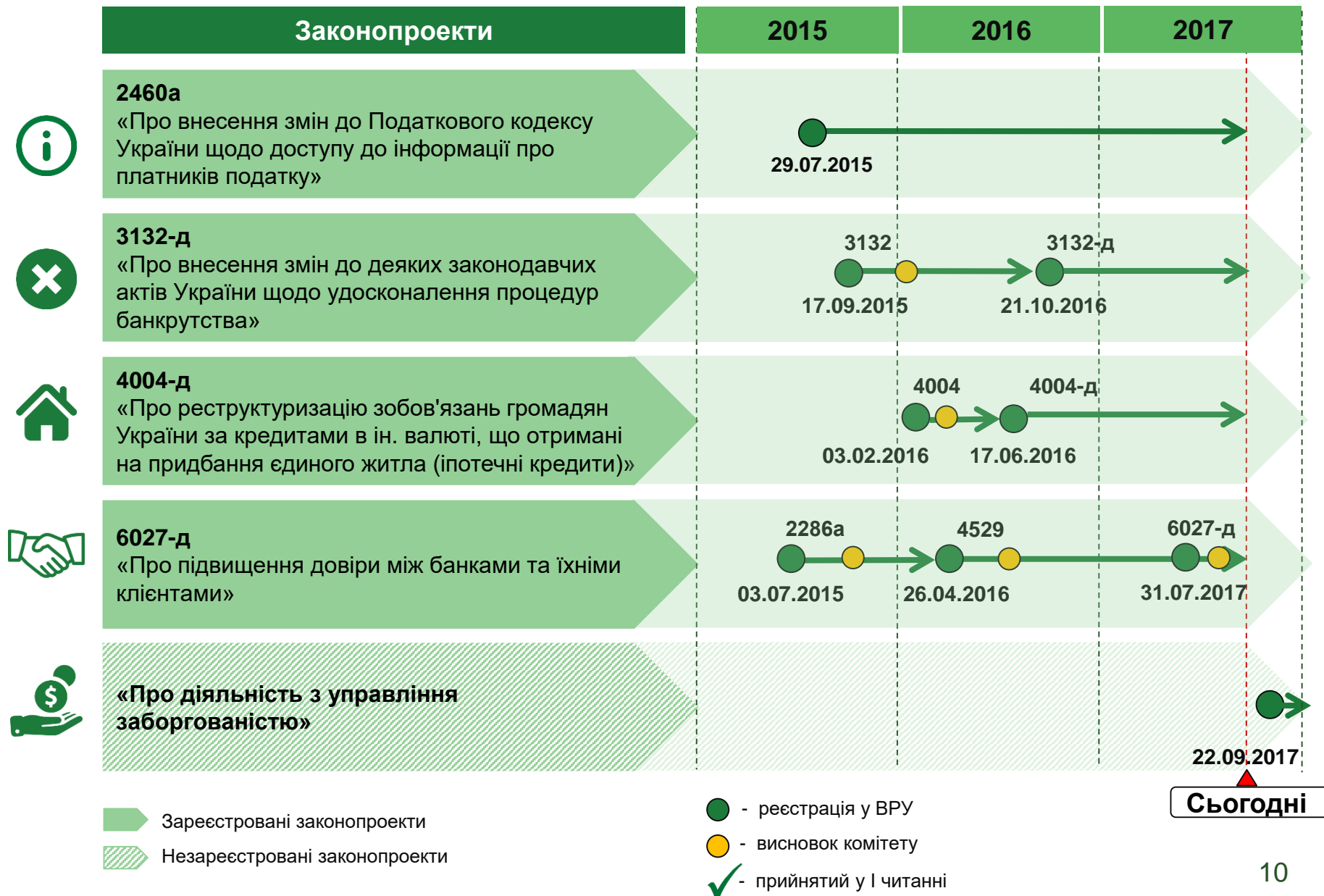
- Скасування ліміту в 25% покриття сукупними резервами
- Заміна податкових критеріїв списання активу, на критерії прийняті регулятором
- Вдосконалення законодавства щодо податкових наслідків при прощенні боргу

Необхідне внесення змін до ПКУ

! Основною причиною неспроможності банків врегулювати деякі питання NPL є різні інтерпретації податкових інспекторів щодо застосування норм ПКУ

Захист прав кредиторів: важливі законопроекти

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Дякую за увагу!